

Briselē, 2023. gada 30. jūnijā
(OR. en)

11155/23

ECOFIN 679
UEM 213
SOC 504
EMPL 355
COMPET 699
ENV 778
EDUC 291
RECH 323
ENER 414
JAI 926
GENDER 155
ANTIDISCRIM 149
JEUN 193
SAN 430

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Iepr. dok. Nr.:	9849/1/23 REV 1
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 623 final
Temats:	PADOMES IETEIKUMS par Rumānijas 2023. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Rumānijas 2023. gada konverģences programmu

Pielikumā ir pievienots minētais Padomes ieteikuma projekts, kas apspriests Padomē un Eiropadomē, pamatojoties uz Komisijas ieteikumu COM(2023) 623 final.

PADOMES IETEIKUMS

(... gada ...)

**par Rumānijas 2023. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu
par Rumānijas 2023. gada konverģences programmu**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu ¹ un jo īpaši tās 9. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību ², un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

---

¹ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

² OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 ³, ar ko tika izveidots Atveseļošanas un noturības mehānisms ("mehānisms"), stājās spēkā 2021. gada 19. februārī. Mehānisms nodrošina finansiālu atbalstu dalībvalstīm reformu un investīciju īstenošanai, tādējādi radot Savienības finansētu fiskālo stimulu. Atbilstīgi Eiropas pusgada prioritātēm mehānisms sekmē ekonomikas un iekļaujošu atveseļošanu un ilgtspējīgu un izaugsmi veicinošu reformu un investīciju īstenošanu, jo īpaši reformas un investīcijas zaļās un digitālās pārkārtošanās veicināšanai un dalībvalstu tautsaimniecību noturības stiprināšanai. Tas arī palīdz stiprināt publiskās finanses un veicināt izaugsmi un darbvietu radīšanu vidējā termiņā un ilgtermiņā, uzlabot teritoriālo kohēziju Savienībā un atbalstīt Eiropas sociālo tiesību pīlāra turpmāko īstenošanu. Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 11. panta 2. punktu 2022. gada 30. jūnijā tika atjaunināta katrai dalībvalstij paredzētā maksimālā finanšu iemaksa no mehānisma.

---

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.).

- (2) Komisija 2022. gada 22. novembrī pieņēma 2023. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot 2023. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Eiropadome 2023. gada 23. martā apstiprināja 2023. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumā izvirzītās prioritātes, kuras ir vērstas uz konkurētspējīgas ilgtspējas četrām dimensijām. Komisija 2022. gada 22. novembrī uz Regulas (ES) Nr. 1176/2011 pamata pieņēma arī 2023. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā tā norādīja Rumāniju kā vienu no dalībvalstīm, kuras var skart vai apdraudēt nelīdzsvarotība. Attiecīgi būtu jāizstrādā padziļināts pārskats. Komisija pieņēma arī ieteikumu Padomes ieteikumam par eurozonas ekonomikas politiku un priekšlikumu attiecībā uz 2023. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā analizēta nodarbinātības pamatnostādņu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošana. Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku ⁴ ("2023. gada ieteikums par eurozonu") Padome pieņēma 2023. gada 16. maijā un Vienoto nodarbinātības ziņojumu – 2023. gada 13. martā.
- (3) Lai gan Savienības valstu tautsaimniecības demonstrē ievērojamu noturību, ģeopolitiskajam kontekstam joprojām ir negatīva ietekme. Tā kā Savienība nelokāmi solidarizējas ar Ukrainu, Savienības ekonomikas un sociālās politikas programma ir vērsta uz to, lai īstermiņā mazinātu enerģētikas krīzes negatīvo ietekmi gan uz mazaizsargātām mājsaimniecībām, gan uzņēmumiem un lai turpinātu centienus īstenot zaļo un digitālo pārkārtošanos, atbalstītu ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, aizsargātu makroekonomikas stabilitāti un palielinātu noturību vidējā termiņā. Tajā liela uzmanība ir pievērsta arī Savienības konkurētspējas un produktivitātes palielināšanai.

---

⁴ Padomes Ieteikums (2023. gada 16. maijs) par eurozonas ekonomikas politiku (OV C 180, 23.5.2023., 1. lpp.).

- (4) Komisija 2023. gada 1. februārī nāca klajā ar paziņojumu "Zaļā kursa industriālais plāns neto nulles emisiju laikmetam" ("Zaļā kursa industriālais plāns"). Zaļā kursa industriālā plāna mērķis ir uzlabot Savienības neto nulles emisiju industrijas konkurētspēju un atbalstīt ātru pārkārtošanos uz klimatneitralitāti. Tas papildina Eiropas zaļā kursa un *REPowerEU* ietvaros īstenotos centienus. Tā mērķis ir arī veicināt labvēlīgākus apstākļus tādu neto nulles emisiju tehnoloģiju un produktu Savienības ražošanas jaudas izvēršanai, kas vajadzīgi Savienības vērienīgo klimatisko mērķrādītāju sasniegšanai, un nodrošināt piekļuvi attiecīgām kritiski svarīgām izejvielām, tostarp, diversificējot piegādes avotus, pienācīgi izmantojot ģeoloģiskos resursus dalībvalstīs un maksimāli palielinot izejvielu reciklēšanu. Zaļā kursa industriālā plāna pamatā ir četri pīlāri: prognozējama un vienkāršota normatīvā vide, ātrāka piekļuve finansējumam, prasmju pilnveidošana un atvērta tirdzniecība noturīgām piegādes ķēdēm. Komisija 2023. gada 16. martā nāca klajā ar papildu paziņojumu "ES ilgtermiņa konkurētspēja: skatījums pēc 2030. gada", kas strukturēts atbilstoši deviņiem savstarpēji pastiprinošiem virzītājspēkiem ar mērķi strādāt, lai panāktu izaugsmi veicinošu tiesisko regulējumu. Paziņojumā ir noteiktas politikas prioritātes, kuru mērķis ir aktīvi nodrošināt strukturālus uzlabojumus, mērķtiecīgas investīcijas un regulatīvus pasākumus Savienības un tās dalībvalstu ilgtermiņa konkurētspējai. Turpmāk sniegtie ieteikumi palīdz īstenot minētās prioritātes.

- (5) 2023. gadā Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada norises turpinās atbilstoši mehānisma īstenošanai. Lai īstenotu Eiropas pusgada politikas prioritātes, joprojām ir svarīgi pilnībā īstenot atveseļošanas un noturības plānus, jo ar šiem plāniem ir paredzēts izpildīt visus iepriekšējos gados konkrētām valstīm adresētos attiecīgos ieteikumus vai arī to būtisku daļu. Konkrētām valstīm adresētie 2019., 2020. un 2022. gada ieteikumi joprojām ir vienlīdz svarīgi attiecībā uz atveseļošanas un noturības plāniem, kas pārskatīti, atjaunināti vai grozīti saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 14., 18. un 21. pantu.
- (6) 2023. gada 27. februārī pieņemtās Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/435⁵ ("*REPowerEU* regula") mērķis ir ātri izbeigt Savienības atkarību no Krievijas fosilās degvielas importa. Tas veicinās enerģētisko drošību un Savienības energoapgādes dažādošanu, vienlaikus palielinot atjaunīgo energoresursu izmantošanu, enerģijas uzkrāšanas iespējas un energoefektivitāti. *REPowerEU* regula sniedz iespēju dalībvalstīm savos nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos pievienot jaunu *REPowerEU* nodaļu, lai tiktu finansētas galvenās reformas un investīcijas, kas palīdzēs sasniegt *REPowerEU* mērķus. Minētās reformas un investīcijas arī palīdzēs uzlabot Savienības neto nulles emisiju industrijas konkurētspēju, kā izklāstīts Zaļā kursa industriālajā plānā, un īstenot konkrētām valstīm saistībā ar enerģiju adresētos ieteikumus, kas dalībvalstīm sniegti 2022. gadā un attiecīgā gadījumā 2023. gadā. Ar *REPowerEU* regulu tiek ieviesta jauna neatmaksājama finansiālā atbalsta kategorija, kas darīta pieejama dalībvalstīm, lai tiktu finansētas jaunas ar enerģētiku saistītas reformas un investīcijas saskaņā ar to atveseļošanas un noturības plāniem.

---

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/435 (2023. gada 27. februāris), ar ko groza Regulu (ES) 2021/241 attiecībā uz *REPowerEU* nodaļām atveseļošanas un noturības plānos un groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 un (ES) 2021/1755 un Direktīvu 2003/87/EK (OV L 63, 28.2.2023., 1. lpp.).

- (7) Komisija 2023. gada 8. martā pieņēma paziņojumu, kurā sniegtas fiskālās politikas norādes 2024. gadam ("2023. gada 8. marta paziņojums"). Tā mērķis ir atbalstīt dalībvalstis stabilitātes un konverģences programmu sagatavošanā un tādējādi stiprināt politikas koordināciju. Komisija atgādināja, ka Stabilitātes un izaugsmes pakta vispārējā izņēmuma klauzula 2023. gada beigās tiks deaktivēta. Komisija aicināja panākt, lai fiskālā politika 2023.–2024. gadā nodrošinātu parāda atmaksājamību vidējā termiņā un ilgtspējīgā veidā veicinātu potenciālu izaugsmi, un aicināja dalībvalstis savās 2023. gada stabilitātes un konverģences programmās izklāstīt, kā to fiskālie plāni nodrošinās Līgumā noteiktās atsaucēs vērtības 3 % no iekšzemes kopprodukta (IKP) ievērošanu un ticamu un nepārtrauktu parāda samazināšanu vai parāda saglabāšanu piesardzīgā līmenī vidējā termiņā. Komisija arī aicināja dalībvalstis pakāpeniski atteikties no valsts fiskālajiem pasākumiem, kas tika ieviesti, lai aizsargātu mājsaimniecības un uzņēmumus no enerģijas cenu satricinājuma, sākot ar vismazāk mērķorientētajiem pasākumiem. Tā norādīja, ka gadījumā, ja, atkārtojoties ar enerģijas cenām saistītajam spiedienam, būtu nepieciešams pagarināt atbalsta pasākumu darbības laiku, šādiem dalībvalstu pasākumiem vajadzētu būt mērķorientētākiem, atbalstot tieši neaizsargātās mājsaimniecības un uzņēmumus. Komisija norādīja, ka fiskālie ieteikumi būtu izsakāmi skaitļos un diferencējami. Turklāt, kā ierosināts Komisijas 2022. gada 9. novembra paziņojumā par ES ekonomikas pārvaldības sistēmas reformas ievirzēm, fiskālie ieteikumi tiktu formulēti, pamatojoties uz neto primārajiem izdevumiem. Komisija ieteica visām dalībvalstīm turpināt aizsargāt valsts finansētās investīcijas un nodrošināt mehānisma un citu Savienības fondu efektīvu izmantošanu, jo īpaši, ņemot vērā zaļās un digitālās pārkārtošanās un noturības mērķus. Komisija norādīja, ka ierosinās Padomei 2024. gada pavasarī sākt uz budžeta deficītu balstītas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras, pamatojoties uz izpildes datiem par 2023. gadu un ievērojot spēkā esošās tiesību normas.

- (8) Komisija 2023. gada 26. aprīlī nāca klajā ar tiesību aktu priekšlikumiem Savienības ekonomikas pārvaldības noteikumu visaptverošas reformas īstenošanai. To galvenais mērķis ir uzlabot valsts parāda atmaksājamību un ar reformu un investīciju palīdzību veicināt ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi visās dalībvalstīs. Komisijas priekšlikumu mērķis ir uzlabot valstu līdzatbildību, vienkāršot sistēmu un virzīties uz lielāku vidēja termiņa mērķi apvienojumā ar efektīvu un saskaņotāku izpildi. Saskaņā ar Padomes 2023. gada 14. marta secinājumiem par ievirzēm ES ekonomikas pārvaldības sistēmas reformai mērķis ir 2023. gadā pabeigt leģislatīvo darbu.
- (9) Rumānija savu atveseļošanas un noturības plānu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 1. punktu iesniedza Komisijai 2021. gada 31. maijā. Ievērojot Regulas (ES) 2021/241 19. pantu, Komisija novērtēja atveseļošanas un noturības plāna atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanīgumu saskaņā ar minētās regulas V pielikumā izklāstītajām novērtēšanas vadlīnijām. Padome 2021. gada 3. novembrī pieņēma Īstenošanas lēmumu par Rumānijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu ⁶. Maksājuma daļas tiek darītas pieejamas ar nosacījumu, ka Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 24. panta 5. punktu ir pieņēmusi lēmumu, kurā konstatēts, ka Rumānija ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas bija noteikti Padomes īstenošanas lēmumā. Apmierinoša izpilde nozīmē arī to, ka nav bijis regresa attiecībā uz iepriekšējo atskaites punktu un mērķrādītāju sasniegšanu.

---

⁶ ST 12319/2021; ST 12319/2021 ADD 1.

- (10) Rumānija 2023. gada 11. maijā iesniedza savu 2023. gada valsts reformu programmu un 2023. gada 10. maijā – savu 2023. gada konverģences programmu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 4. panta 1. punktu. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās izvērtētas vienlaikus. Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 27. pantu 2023. gada valsts reformu programma atspoguļo arī Rumānijas pienākumu divreiz gadā ziņot par panākto progresu atveseļošanas un noturības plāna īstenošanā.
- (11) Komisija 2023. gada ziņojumu par Rumāniju publicēja 2023. gada 24. maijā. Tajā tika izvērtēts, kā Rumānija ir īstenojusi attiecīgos konkrētai valstij adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma laikposmā no 2019. līdz 2022. gadam, un kā Rumānija īsteno atveseļošanas un noturības plānu. Balstoties uz minēto analīzi, ziņojumā par valsti bija norādīti trūkumi attiecībā uz tādu problēmjaudājumu risināšanu, kuri nav ietverti vai ir tikai daļēji ietverti atveseļošanas un noturības plānā, kā arī jauni un nupat iezīmējušies problēmjaudājumi. Tajā bija arī novērtēts Rumānijas progress Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un Savienības pamatmērķu sasniegšanā nodarbinātības, prasmju un nabadzības mazināšanas jomā, kā arī progress Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

- (12) Komisija saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu izstrādāja padziļinātu pārskatu par Rumāniju un tā rezultātus publicēja 2023. gada 24. maijā. Komisija secināja, ka Rumānijā pastāv makroekonomikas nelīdzsvarotība. Tās neaizsargātības faktori jo īpaši attiecas uz ārējiem kontiem, kas saistīti ar lielu valdības budžeta deficītu, vienlaikus pieaugot pārkaršanas spiedienam. Lielais tekošā konta deficīts ievērojami pasliktinājās pēc Covid-19 pandēmijas izraisītās recesijas un padarīja ekonomiku neaizsargātu pret ārējā finansējuma satricinājumiem. Pastāv risks, ka, turpinoties lielum tekošā konta deficītam, neto starptautisko investīciju pozīcija kļūs vēl negatīvāka. Pārkaršanas pazīmes ir skaidri redzamas: pamatinflācija ir nesamērīgi augsta, algu pieaugums mērāms divciparu skaitļos un salīdzinoši zems bezdarba līmenis. Paredzams, ka izmaksu konkurētspējas rādītāji stabilizēsies, bet joprojām pastāv strukturālas problēmas. Šķiet, ka valūtas maiņas kurss pārsniedz pamatrādītāju ieteikto līmeni un joprojām tiek stingri pārvaldīts. Valdības budžeta deficīts vairākus gadus ir bijis liels, un tas ir radījis lielu daļu no pārmērīgā pieprasījuma un no tā izrietošā ārējā deficīta; neraugoties uz to, ka valdības budžeta deficīts uzlabojas, joprojām tiek prognozēts, ka tas saglabāsies ievērojams 2023. un 2024. gadā. Valdības budžeta deficīta samazināšanos 2022. gadā galvenokārt noteica ievērojams nominālā IKP pieaugums, kas savukārt lielā mērā ir atkarīgs no iekšzemes pieprasījuma pārkaršanas. Riska prēmijas un valsts aizņēmumu izmaksas ir ievērojami augstākas nekā pirmspandēmijas gados. Ņemot vērā aizvien stingrākos globālos likviditātes nosacījumus, būs svarīgi pašreizējās tendences pavērst pretējā virzienā. Turpmāk vēlamajam veidam, kā panākt pieprasījuma lielāku atbilstību piedāvājumam un ierobežot iekšzemes un ārējo deficītu, vajadzētu būt fiskālajai korekcijai. Atvēršanās un noturības plānā iekļauto nodokļu un pensiju reformu pilnīga īstenošana, kā arī fiskālo mērķrādītāju ievērošana saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru ievērojami ierobežotu pašreizējo dinamiku.

- (13) Padome 2020. gada 3. aprīlī pieņēma Lēmumu (ES) 2020/509⁷ par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu Rumānijā, jo 2019. gadā valstī netika ievērots deficīta kritērijs. Padome 2020. gada 3. aprīlī nāca klajā arī ar ieteikumu⁸ vēlākais līdz 2022. gadam izbeigt pārmērīga valdības budžeta deficīta situāciju Rumānijā. Ņemot vērā ekonomiskās aktivitātes ievērojamo sarukumu Covid-19 pandēmijas ietekmē un ar to saistīto nepieciešamību pēc tādas fiskālās politikas, kas atbalstītu atveseļošanos, Padome 2021. gada 18. jūnijā sniedza jaunu ieteikumu⁹ par to, lai vēlākais līdz 2024. gadam Rumānijā tiktu novērsta pārmērīga budžeta deficīta situācija. Padome 2021. gada 18. jūnija ieteikumā ieteica Rumānijai samazināt tās vispārējās valdības budžeta deficītu līdz 8,0 % no IKP 2021. gadā, 6,2 % no IKP 2022. gadā, 4,4 % no IKP 2023. gadā un 2,9 % no IKP 2024. gadā. Tas atbilda valdības neto primāro izdevumu nominālā pieauguma tempam 3,4 % 2021. gadā, 1,3 % 2022. gadā, 0,9 % 2023. gadā un 0,0 % 2024. gadā. Tas atbilda ikgadējai strukturālajai korekcijai 0,7 % apmērā no IKP 2021. gadā, 1,8 % apmērā no IKP 2022. gadā, 1,7 % apmērā no IKP 2023. gadā un 1,5 % apmērā no IKP 2024. gadā. 2021. gada 18. jūnija ieteikumā arī norādīts, ka visi neparedzētie ieņēmumi būtu jāizmanto, lai samazinātu vispārējās valdības budžeta deficītu, un ka Rumānijai būtu jānodrošina savas valsts fiskālās sistēmas pilnīga un efektīva piemērošana. Visbeidzot, Padome arī norādīja, ka, lai nodrošinātu vidēja termiņa fiskālās stratēģijas panākumus, būs svarīgi atbalstīt fiskālo konsolidāciju ar visaptverošām reformām.

---

⁷ Padomes Lēmums (ES) 2020/509 (2020. gada 3. aprīlis) par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu Rumānijā (OV L 110, 8.4.2020., 58. lpp.).

⁸ Padomes Ieteikums (2020. gada 3. aprīlis) par pārmērīga valdības budžeta deficīta situācijas novēršanu Rumānijā (OV C 116, 8.4.2020., 1. lpp.).

⁹ Padomes Ieteikums (2021. gada 18. jūnijs) par pārmērīga valdības budžeta deficīta situācijas novēršanu Rumānijā (OV C 304, 29.7.2021., 111. lpp.).

- (14) Saskaņā ar *Eurostat* validētajiem datiem Rumānijas vispārējās valdības budžeta deficīts samazinājās no 7,1 % no IKP 2021. gadā līdz 6,2 % no IKP 2022. gadā, savukārt vispārējās valdības parāds samazinājās no 48,6 % no IKP 2021. gada beigās līdz 47,3 % 2022. gada beigās. Tas atbilst Padomes ieteiktajam 2022. gada nominālā deficīta mērķim. Strukturālās bilances korekcija 2022. gadam bija 0,4 procentpunkti no IKP, kas ir ievērojami zemāka par ieteiktajiem 1,8 procentpunktiem no IKP. Tāpēc ir jāveic rūpīga analīze, pamatojoties uz izdevumu kritēriju. 2022. gadā neto primāro izdevumu pieaugums (koriģēts, ņemot vērā vienreizējos pasākumus un fiskālās politikas pasākumus ieņēmumu pusē) bija 14,1 %, kas pārsniedz ieteiktos 1,3 %. Lai gan valdības ieņēmumi bija ievērojami lielāki, nekā gaidīts, un to veicināja spēcīgs reālā IKP pieaugums, augsta inflācija un labvēlīga ekonomikas izaugsmes struktūra, strukturālās bilances uzlabošanās 2022. gadā gandrīz apstājās. Attiecībā uz izdevumiem publiskā sektora algas un preču un pakalpojumu iepirkumi, izteikti kā daļa no nominālā IKP, samazinājās daļējas indeksācijas un pašnoteiktas iepirkumu maksimālās robežas dēļ. Tomēr lielākā daļa citu izdevumu posteņu pieauga daudz straujāk, nekā plānots, daļēji lielu inflācijas pārsteigumu dēļ, kas nozīmē, ka daļa no neplānotajiem ieņēmumiem tika izmantota, lai finansētu papildu izdevumus, kas nebija paredzēti plānos.

- (15) Vispārējās valdības bilanci ir ietekmējuši fiskālās politikas pasākumi, kas veikti, lai mazinātu enerģijas cenu pieauguma ekonomisko un sociālo ietekmi. Šādi fiskālās politikas pasākumi 2022. gadā ietvēra elektroenerģijas un dabasgāzes tarifu griestus gan mājsaimniecību patērētājiem, gan patērētājiem, kas nav mājsaimniecības. Tas ietvēra arī īpašus maksājumus pensionāriem ar zemiem ienākumiem, pārtikas kuponus mājsaimniecībām ar zemiem ienākumiem (tostarp pensionāriem un studentiem) un degvielas subsīdijas. Minēto pasākumu izmaksas daļēji kompensēja jauni nodokļi, ko piemēroja iekšzemes enerģijas ražošanas uzņēmumu negaidītajai papildu peļņai. Komisija lēš, ka minēto pasākumu neto budžeta izmaksas 2022. gadā būs 0,4 % no IKP. Vispārējās valdības bilanci ir nedaudz ietekmējušas arī budžeta izmaksas, kas saistītas ar pagaidu aizsardzības piedāvāšanu no Ukrainas pārvietotajām personām un kas tiek lēstas 0,0–0,1 % apmērā no IKP 2022. gadā.
- (16) 2023. gada konverģences programmas budžeta prognožu pamatā esošais makroekonomikas scenārijs ir samērā piesardzīgs un par turpmāko periodu ir labvēlīgāks nekā Komisijas 2023. gada pavasara prognoze. Valdība prognozē, ka reālais IKP 2023. gadā pieaugs par 2,8 % un 2024. gadā – par 4,8 %. Salīdzinājumam – Komisijas 2023. gada pavasara prognozē norādīts, ka reālais IKP 2023. gadā pieaugs par 3,2 % un 2024. gadā – par 3,5 %. Komisijas ievērojami zemākā izaugsmes prognoze 2024. gadam atspoguļo Komisijas viedokli par monetāro ierobežojumu novēloto ietekmi uz ekonomiku. Tā atspoguļo arī Komisijas viedokli, ka Rumānijas ekonomika pašlaik darbojas tuvu tās potenciālam, kas šķiet pamatoti, ņemot vērā augsto un stabilo pamatinflāciju un salīdzinoši zemo bezdarba līmeni. Tas ierobežo izaugsmes potenciālu bez inflācijas.

- (17) Valdība savā 2023. gada konverģences programmā plāno, ka vispārējās valdības budžeta deficīts samazināsies no 6,2 % no IKP 2022. gadā līdz 4,4 % 2023. gadā, kā bija ieteikusi Padome. Lielais samazinājums atspoguļo plānotos izdevumu ierobežojumus, tostarp ievērojamu publiskā sektora darba ņēmēju reālo algu samazinājumu un dažus ieņēmumus veicinošus pasākumus, tostarp dividenžu nodokļa likmes palielināšanu, robežvērtības samazināšanu, lai gūtu labumu no zemās nodokļa likmes, ko piemēro saskaņā ar mikrouzņēmumu režīmu, un PVN likmju pieaugumu atsevišķiem produktiem. Saskaņā ar 2023. gada konverģences programmu ir gaidāms, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP samazināsies no 47,3 % no IKP 2022. gada beigās līdz 47,1 % no IKP 2023. gada beigās.
- (18) Sagaidāms, ka vispārējās valdības bilanci 2023. gadā joprojām ietekmēs pasākumi, kas veikti, lai mazinātu enerģijas cenu pieauguma ekonomisko un sociālo ietekmi. Tie ietver pasākumus, kas pagarināti no 2022. gada, proti, cenu ierobežojumus elektroenerģijas un dabasgāzes tarifiem, subsīdijas iedzīvotāju grupām ar zemiem ienākumiem un īpašus maksājumus pensionāriem ar zemiem ienākumiem. Minēto pasākumu izmaksas joprojām lielā mērā kompensē iekšzemes enerģijas piegādātāju negaidītajai papildu peļņai un tirdzniecības uzcenojumiem piemērotie nodokļi. Ņemot vērā minētos ieņēmumus, atbalsta pasākumu neto budžeta izmaksas 2023. gadā tiek lēstas 0,3 % apmērā no IKP. Lielākā daļa pasākumu 2023. gadā ir vērsti uz neaizsargātākajām mājtsaimniecībām, kaut gan tajos nav pilnībā iestrādāts cenas signāls, kas rosinātu samazināt enerģijas pieprasījumu un palielināt energoefektivitāti.
- (19) Saskaņā ar Komisijas 2023. gada pavasara prognozi valdības budžeta deficīts 2023. gadā būs 4,7 % no IKP. Tas ir par 0,3 procentpunktiem no IKP lielāks nekā 2023. gada konverģences programmā prognozētais deficīts, galvenokārt sakarā ar lielākiem prognozētajiem izdevumiem, jo īpaši attiecībā uz precēm un pakalpojumiem, sociālajiem pārvedumiem un citiem kārtējiem izdevumiem, kas, paredzams, pieaugs daudz lēnāk nekā 2023. gada konverģences programmā paredzētā inflācija. Komisija arī prognozē nelielu lielāku nodokļu ieņēmumu pieaugumu nekā 2023. gada konverģences programmā, galvenokārt atspoguļojot lielāku IKP pieaugumu. Komisijas 2023. gada pavasara prognozē paredzēts, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP būs nelielu zemāka (45,6 % 2023. gada beigās) nekā 2023. gada konverģences programmā.

- (20) Komisijas 2023. gada pavasara prognozē prognozētais 2023. gada nominālais deficīts ir par 0,3 procentpunktiem no IKP lielāks nekā Padomes ieteiktais nominālā deficīta mērķis. Strukturālās korekcijas tiek lēstas aptuveni 1,5 % apmērā no IKP, atspoguļojot reālo algu samazināšanos publiskajā sektorā un jaunu publiskā sektora darbinieku pieņemšanu darbā, kā arī iepriekš aprakstītos ieņēmumu pasākumus. Tomēr korekcija ir nedaudz zemāka nekā ieteiktie 1,7 procentpunkti no IKP. Tāpēc ir jāveic rūpīga analīze, pamatojoties uz izdevumu kritēriju. 2023. gadā neto primāro izdevumu pieaugums (koriģēts, ņemot vērā vienreizējos pasākumus un fiskālās politikas pasākumus ieņēmumu pusē) Komisijas 2023. gada pavasara prognozē tiek prognozēts 8,3 % apmērā, kas pārsniedz ieteiktos 0,9 %. Tādējādi visi trīs rādītāji norāda uz risku novirzīties no ieteiktās korekcijas. Augstās inflācijas apstākļos valdības izdevumi turpinās palielināties straujāk, nekā Padome ieteica 2021. gada 18. jūnijā. Pamatojoties uz rūpīgu analīzi, pastāv risks, ka Rumānija nerasnīs Padomes 2021. gada 18. jūnija ieteikumā noteiktos fiskālos mērķrādītājus 2023. gadam.
- (21) Saskaņā ar 2023. gada konverģences programmu sagaidāms, ka vispārējās valdības budžeta deficīts 2024. gadā samazināsies līdz 2,9 % no IKP atbilstoši Padomes 2021. gada 18. jūnija ieteikumam saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru. 2024. gadā plānotais samazinājums galvenokārt atspoguļo pastāvīgu izdevumu ierobežošanu; prognozēts valdības izdevumu samazinājums no 38,4 % no IKP līdz 36,9 % no IKP. Saskaņā ar 2023. gada konverģences programmu paredzams, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP samazināsies, 2024. gada beigās sasniedzot 46,1 %. Pamatojoties uz prognozes termiņa datumā zināmajiem politikas pasākumiem, Komisijas 2023. gada pavasara prognozē paredzēts, ka valdības budžeta deficīts 2024. gadā būs 4,4 % no IKP. Tas ir lielāks nekā 2023. gada konverģences programmā prognozētais deficīts, jo paziņotie pasākumi nešķiet pietiekami, lai sasniegtu fiskālos centienus, ko Padome ieteikusi pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrā. Komisijas 2023. gada pavasara prognozē plānota augstāka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP: 46,1 % 2024. gada beigās.

- (22) Komisijas 2023. gada pavasara prognozē prognozētais 2024. gada nominālais deficīts par 1,5 procentpunktiem no IKP pārsniedz Padomes ieteikto nominālā deficīta mērķi, savukārt strukturālās bilances korekcija 2024. gadā tiek prognozēta tikai 0,3 procentpunktu apmērā no IKP salīdzinājumā ar ieteiktajiem 1,5 procentpunktiem no IKP. Tāpēc ir jāveic rūpīga analīze, pamatojoties uz izdevumu kritēriju. 2024. gadā neto primāro izdevumu pieaugums (koriģēts, ņemot vērā vienreizējos pasākumus un fiskālās politikas pasākumus ieņēmumu pusē) Komisijas 2023. gada pavasara prognozē tiek prognozēts 9,5 % apmērā, kas pārsniedz ieteiktos 0,0 %. Tādējādi visi trīs rādītāji norāda uz risku novirzīties no ieteiktās korekcijas. Būtisku fiskālo centienu trūkums, kas prognozēts 2024. gadam, daļēji atspoguļo indeksācijas noteikumu ietekmi Rumānijā (2024. gada pensiju un minimālās algas indeksācijas kārtā atspoguļos 2022. gadā reģistrēto augsto inflācijas līmeni). Tomēr būtu jānorāda, ka atveseļošanas un noturības plānā ir iekļauti vairāki pasākumi un reformas, kas, ja tos pieņemtu un īstenotu laikus, varētu ievērojami palielināt valdības ieņēmumus jau 2024. gadā un palīdzēt sasniegt deficīta mērķi. Kopumā, pamatojoties uz rūpīgu analīzi, pastāv risks, ka Rumānija nenasniegs Padomes 2021. gada 18. jūnija ieteikumā noteiktos fiskālos mērķrādītājus 2024. gadam. Ņemot vērā risku, ka ieteiktie fiskālie mērķrādītāji 2023. un 2024. gadā netiks sasniegti, šķiet būtiski veikt papildu budžeta pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību korekcijām un panāktu pārmērīga budžeta deficīta novēršanu līdz 2024. gadam, kā arī lai stiprinātu ārējo pozīciju.
- (23) 2023. gada konverģences programma attiecas uz reformām un investīcijām, kas plānotas saskaņā ar atveseļošanas un noturības plānu, un paredzams, ka tās veicinās fiskālo ilgtspēju un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi. Minētās reformas un investīcijas ietver būtiskas pensiju sistēmas reformas (gan īpašās pensijas, gan vispārējās sistēmas), vārienīgu nodokļu reformu, centienus stiprināt nodokļu administrēšanu un valsts uzņēmumu reformas. Šo reformu pilnīga īstenošana palīdzētu sasniegt budžeta deficīta mērķus, ko Padome noteikusi saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru.

- (24) 2023. gada konverģences programmā ir paredzēts 2025. gadā pakāpeniski izbeigt lielāko daļu enerģētikas atbalsta pasākumu. Komisija arī pieņem, ka tiks pakāpeniski izbeigti gandrīz visi enerģētikas atbalsta pasākumi (neto ieņēmumi 0,1 % apmērā no IKP 2024. gadā). Tam pamatā ir pieņēmums, ka enerģijas cenas nepalielināsies no jauna.
- (25) 2023. gada konverģences programmā ir izklāstīta vidēja termiņa fiskālā virzība līdz 2026. gadam. Saskaņā ar 2023. gada konverģences programmu tiek plānots, ka vispārējās valdības budžeta deficīts saglabāsies 2,9 % apmērā no IKP 2025. un 2026. gadā, pamatojoties uz reālā IKP pieaugumu par 5,0 % 2025. gadā un 4,6 % 2026. gadā, kas ievērojami pārsniedz potenciālu. Pēc ievērojama samazinājuma no 39,8 % 2021. gadā līdz 36,9 % 2024. gadā izdevumu attiecība pret IKP 2025. un 2026. gadā paliktu aptuveni nemainīga. Saskaņā ar 2023. gada konverģences programmu ir gaidāms, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP samazināsies no 46,1 % no IKP 2024. gada beigās līdz 45,4 % no IKP 2026. gada beigās.

- (26) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktu un minētās regulas V pielikuma 2.2. kritēriju, atveseļošanas un noturības plānā ir ietverts plašs savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums, ko paredzēts īstenot līdz 2026. gadam. Rumānijas atveseļošanas un noturības plāns tiek īstenots, tomēr palielinās kavēšanās risks. Rumānija iesniedza divus maksājumu pieprasījumus, kas atbilst 72 atveseļošanas un noturības plāna atskaites punktiem un mērķrādītājiem, kā rezultātā pirmajam maksājuma pieprasījumam tika izmaksāti 2,6 miljardi EUR, atskaitot priekšfinansējumu, savukārt otrā maksājuma novērtējums turpinās. Pieaugošais risks, ka atveseļošanas un noturības plāna īstenošana kavēsies, ir saistīts ar publiskās pārvaldes vājo pārvaldību un ierobežotajām spējām. Šo jautājumu risināšana, tostarp nodrošinot pienācīgus cilvēkresursus, ir būtiska labākai plāna koordinācijai un savlaicīgai investīciju īstenošanai. Turklāt svarīgu strukturālo reformu pabeigšanai būs vajadzīga pastāvīga politiska apņemšanās un atbildības uzņemšanās. Ņemot vērā plāna ievērojamo makroekonomisko un fiskālo nozīmi, lai ierobežotu ārējo un fiskālo neaizsargātību, izšķiroša nozīme būtu savlaicīgai un pilnīgai pasākumu īstenošanai. Paredzams, ka plāns tiks pārskatīts 2023. gadā, lai cita starpā iekļautu *REPowerEU* nodaļu, vienlaikus ņemot vērā neatmaksājamā atbalsta samazinājumu Rumānijas ekonomikas spēcīgās atveseļošanas dēļ. Šajā nolūkā notiek diskusijas. Jaunās *REPowerEU* nodaļas ātra iekļaušana atveseļošanas un noturības plānā sniegs iespēju finansēt papildu reformas un investīcijas, lai atbalstītu Rumānijas stratēģiskos mērķus enerģētikas un zaļās pārkārtošanās jomā. Lai nodrošinātu atveseļošanas un noturības plāna, kā arī citas, ārpus minētā plāna tvēruma esošas ekonomikas un nodarbinātības politikas sekmīgu īstenošanu un rezultātā panāktu plašu līdzatbildību par politikas programmu kopumā, joprojām ir svarīgi sistemātiski un efektīvi iesaistīt vietējās un reģionālās iestādes, sociālos partnerus un citas attiecīgās ieinteresētās personas.

- (27) Komisija visus Rumānijas kohēzijas politikas plānošanas dokumentus apstiprināja 2022. gadā. Kohēzijas politikas programmu ātra īstenošana papildināmībā un sinerģijā ar atveseļošanas un noturības plānu, tostarp *REPowerEU* nodaļu, ir būtiska zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanai, ekonomikas un sociālās noturības palielināšanai un līdzsvarotas teritoriālās attīstības panākšanai Rumānijā.
- (28) Papildus ekonomiskajiem un sociālajiem problēmjaudājumiem, kuru risināšana paredzēta atveseļošanas un noturības plānā un kohēzijas politikas programmās, Rumānijā ir vairāki papildu problēmjaudājumi, kas saistīti ar enerģētikas politiku un zaļo pārkārtošanos.
- (29) Rumānija saskaras ar dekarbonizācijas problēmām, jo valsts joprojām lielā mērā ir atkarīga no fosilām degvielām. Fosilo degvielu (ogļu, naftas un gāzes) īpatsvars 2021. gadā nedaudz palielinājās salīdzinājumā ar 2020. gadu. 2021. gadā tas bija 72 %, savukārt atjaunīgo energoresursu īpatsvars bija tikai aptuveni 20 %. Rumānija ir otrais lielākais gāzes ražotājs Savienībā, kas apkalpo galvenokārt iekšzemes tirgu. Koncentrēšanās uz atjaunīgo energoresursu efektīvu izvēršanu, ievērojami energoefektīvāku dzīvojamo ēku sektoru un jaunu tehnoloģiju izmantošanu rūpniecībā palīdzētu Rumānijai sasniegt Savienības un nacionālos enerģētikas un klimata mērķrādītājus 2030. gadam, kas noteikti paketē "Gatavi mērķrādītājam 55 %". Rumānijas dabasgāzes patēriņš laikposmā no 2022. gada augusta līdz 2023. gada martam samazinājās par 20 % salīdzinājumā ar vidējo gāzes patēriņu tajā pašā periodā iepriekšējos 5 gados, pārsniedzot 15 % samazinājuma mērķrādītāju, kas noteikts Padomes Regulā (ES) 2022/1369 ¹⁰. Rumānija varētu īstenot gāzes pieprasījuma pagaidu samazināšanas pasākumus līdz 2024. gada 31. martam, ievērojot Padomes Regulu (ES) 2023/706 ¹¹.

---

¹⁰ Padomes Regula (ES) 2022/1369 (2022. gada 5. augusts) par koordinētiem gāzes pieprasījuma samazināšanas pasākumiem (OV L 206, 8.8.2022., 1. lpp.).

¹¹ Padomes Regula (ES) 2023/706 (2023. gada 30. marts), ar ko groza Regulu (ES) 2022/1369 attiecībā uz pieprasījuma samazināšanas perioda pagarināšanu gāzes pieprasījuma samazināšanas pasākumiem un ziņošanas par to īstenošanu un īstenošanas uzraudzības stiprināšanu (OV L 93, 31.3.2023., 1. lpp.).

- (30) Tīkla jaudas palielināšana ir būtiska, lai samazinātu fosilo degvielu izmantošanu un paātrinātu enerģētikas pārkārtošanu. Saskaņā ar Rumānijas atveseļošanas un noturības plānu ogļu un lignīta spēkstaciju, kuru ekspluatāciju paredzēts izbeigt līdz 2032. gadam, jauda būtu jāaizstāj ar atjaunīgajiem energoresursiem. Tomēr esošie pārvades un sadales elektrotīkli ierobežo jaunu atjaunīgo energoresursu jaudas absorbciju. Tīkla vājās vietas kavē atjaunīgās enerģijas izmantošanu. Ir vajadzīgas investīcijas, lai modernizētu un digitalizētu esošos tīklus nolūkā integrēt jaunu ražošanu no atjaunīgajiem energoresursiem un palielināt starpsavienojumu jaudu ar kaimiņos esošajām dalībvalstīm saskaņā ar klimata mērķiem. Lai reaģētu uz pieprasījumu un elastīguma vajadzībām, tīkla modernizācijai un paplašināšanai (gan pārvades, gan sadales līmenī) būtu vajadzīga pietiekama un progresīva integrēta sistēmas plānošana. Turklāt, vienkāršojot izdevīgo teritoriju noteikšanu un vēl vairāk racionalizējot saistītās procedūras, tostarp vienkāršojot mazas jaudas atjaunīgo energoresursu iekārtu (piemēram, saules enerģijas paneļu) ieviešanu ēkās, tiktu uzlabota pašreizējā situācija, kad atļauju saņemšana atjaunīgo energoresursu spēkstaciju uzstādīšanai ir salīdzinoši vienkārša, bet nepieciešamo atļauju saņemšana, lai tās pieslēgtu tīklam, ir sarežģītāka.
- (31) Lai varētu izvirzīt augstākus valsts mērķrādītājus 2030. gadam celtniecības nozarē, būtu vajadzīgs papildu finansējums valsts ēku fondam. Rumānijas atveseļošanas un noturības plānā ir paredzēts renovēt 2,4 miljonus m² publisko ēku un 4,4 miljonus m² dzīvojamo ēku, savukārt kohēzijas politikā ir paredzēti līdzekļi 1,6 miljonu m² renovācijai abās nozarēs. Tomēr vāja piekļuve informācijai un finansējumam attiecībā uz energorenovāciju un atjaunīgās enerģijas iekārtām nopietni kavē turpmākus uzlabojumus. Konkrētāk, labāka finansējuma pieejamība mājtsaimniecībām un mazajiem uzņēmumiem ar mērķi palielināt energoefektivitāti ievērojami palīdzētu samazināt Rumānijas atkarību no fosilām degvielām, vienlaikus risinot arī enerģētiskās nabadzības problēmu. Turklāt reģionālās un vietējās pašvaldības varētu sniegt vairāk informācijas par to, kā piekļūt energorenovācijas fondiem un par to, kāda veida mazas atjaunīgās enerģijas iekārtas varētu izvietot ēkās un mājtsaimniecībās.

- (32) Darbaspēka un prasmju trūkums nozarēs un profesijās, kas ir svarīgas zaļās pārkārtošanās īstenošanai, tostarp neto nulles emisiju tehnoloģiju ražošanā, ieviešanā un uzturēšanā, rada šķēršļus pārejā uz klimatneitrālu ekonomiku. Lai mazinātu prasmju nepietiekamību un veicinātu darba ņēmēju iekļautību un pārorientēšanu, būtiskas ir kvalitatīvas izglītības un apmācības sistēmas, kas reaģē uz mainīgajām darba tirgus vajadzībām, un mērķtiecīgi prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas pasākumi, kurus atbalsta efektīva un aktīva darba tirgus politika. Lai atraisītu neizmanto to darbaspēka potenciālu, minētajiem pasākumiem ir jābūt pieejamiem, jo īpaši privātpersonām un tajās nozarēs un reģionos, kurus visvairāk skar zaļā pārkārtošanās. 2022. gadā Rumānijā tika ziņots par darbaspēka trūkumu vairākās profesijās, kurās zaļās pārkārtošanās īstenošanai ir vajadzīgas īpašas prasmes vai zināšanas, tostarp attiecībā uz izolētājiem, būvinžinieriem un būvniecības vadītājiem.
- (33) Padome ir izskatījusi 2023. gada konverģences programmu, ņemot vērā Komisijas veikto novērtējumu, un tās atzinums ¹² ir atspoguļots 1. ieteikumā.
- (34) Padome ir izskatījusi 2023. gada valsts reformu programmu un 2023. gada konverģences programmu, ņemot vērā Komisijas sagatavoto padziļināto pārskatu un tās veikto novērtējumu. Padomes ieteikumi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 6. pantu ir atspoguļoti 1. ieteikumā. 1. ieteikumā minētā politika palīdz novērst neaizsargātību, kas saistīta ar ārējiem kontiem un ko veicina liels fiskālais deficīts, kā arī ar atkal konstatētajām konkurētspējas problēmām. 2. un 3. ieteikums palīdz īstenot 1. ieteikumu.

---

¹² Atbilstīgi Regulas (EK) Nr. 1466/97 9. panta 2. punktam.

AR ŠO IESAKA Rumānijai 2023. un 2024. gadā rīkoties šādi.

1. Īstenot fiskālo politiku atbilstoši Padomes 2021. gada 18. jūnija Ieteikumam par pārmērīga valdības budžeta deficīta situācijas novēršanu Rumānijā līdz 2024. gadam un Rumānijas ārējās pozīcijas stiprināšanu.

Cik drīz vien iespējams, 2023. un 2024. gadā izbeigt spēkā esošos ārkārtas enerģētikas atbalsta pasākumus, saistītos ietaupījumus izmantojot valdības budžeta deficīta samazināšanai. Ja atkal pieaugošu enerģijas cenu dēļ ir nepieciešami jauni atbalsta pasākumi vai ja esošie pasākumi ir jāturpina, nodrošināt, ka šādi atbalsta pasākumi ir orientēti uz neaizsargātu māsaimniecību un uzņēmumu aizsardzību, ir fiskāli pieņemami un ka tie saglabā stimulus enerģijas taupīšanai.

Saglabāt valsts finansētās publiskās investīcijas un nodrošināt mehānisma dotāciju un citu Savienības fondu efektīvu apguvi, jo īpaši, lai veicinātu zaļo un digitālo pārkārtošanos.

Laikposmā pēc 2024. gada turpināt īstenot vidēja termiņa fiskālo stratēģiju pakāpeniskai un ilgtspējīgai konsolidācijai apvienojumā ar tādām investīcijām un reformām, kas veicina lielāku ilgtspējīgu izaugsmi, lai panāktu piesardzīgu vidēja termiņa fiskālo stāvokli.

2. Nodrošināt efektīvu pārvaldību un stiprināt administratīvo spēju, lai varētu turpināt ātru un stabilu atveseļošanas un noturības plāna īstenošanu. Ātri pabeigt *REPowerEU* nodaļu, lai varētu ātri sākt tās īstenošanu. Turpināt kohēzijas politikas programmu ātru īstenošanu ciešā papildināmībā un sinerģijā ar atveseļošanas un noturības plānu.

3. Samazināt atkarību no fosilajām degvielām un paātrināt enerģētikas pārkārtošanu, jo īpaši ātrāk izvēršot atjaunīgo enerģiju un uzlabojot tīkla jaudu, lai tirgū varētu darboties jauna jauda. Palielināt energoefektivitāti un ēku renovācijas centienu vērīgumu, tostarp nodrošinot labāku piekļuvi informācijai un ilgtspējīga finansējuma iespējām. Pastiprināt politikas centienus, kuru mērķis ir nodrošināt un apgūt zaļās pārkārtošanās procesam vajadzīgās prasmes un kompetences.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*
